

КРИПТОВАЛЮТА ЯК ФЕНОМЕН СУЧАСНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ

Однією з новацій останнього часу стала поява особливого виду валют, який отримав назву «криптовалюта». Даний феномен привертає до себе особливу увагу, при цьому більшість авторів в основному розглядають технічні аспекти звернення криптовалюти.

Тим часом однобока вивченість криптовалюта з позиції опису технічної моделі функціонування не дозволяє розкрити їх сутність як економічної категорії, а також перешкоджає швидкому створенню адекватних формально-інституційних норм, що регламентують процедури емісії та обігу. Як наслідок виникає закономірний дисбаланс - коли економічні нововведення випереджають розвиток законодавства, що регулює взаємовідносини суб'єктів у сфері розрахунків і платежів, що, в свою чергу, посилює можливі ризики на макро- і мікрорівнях.

Також важливо помітити, що поява і популярність криптовалют обумовлена технологічними, інституційними та економічними факторами. Так, технологічно можливості сучасних інформаційних технологій і комп'ютерних систем досягли високих показників [2].

Сучасні інформаційно-технологічні інновації впливають не тільки на характер функціонування фінансових ринків, а й на все відтворювальні процеси, виступаючи при цьому не лише причиною прискорення динаміки економічних змін, а й новим чинником іманентною нестійкості економічних систем. При цьому поява можливості дистанційного об'єднання комп'ютерів в одну мережу для вирішення конкретних завдань стало базовою передумовою появи нового виду електронних грошей із сучасною системою захисту. В результаті саме досягнення науково-технічного прогресу дозволили створити максимально зручний і дешевий платіжний інструмент, здатний задовольнити економічні інтереси емітентів, посередників і користувачів.

Економічно в процесі глобалізації електронних розрахунків, користувачі все більше визнають їх зручність і ефективність. Поява криптовалюти - це наслідок об'єктивного процесу конкуренції між системами фіксації фактів переходу вартості. Так, на сьогоднішній день в світі представлено безліч сервісів зі своїми перевагами і недоліками [6].

Криптовалюта в цьому сенсі є новим етапом у розвитку електронних грошей, при цьому вони в змозі задовольнити сучасні зростаючі вимоги, що висуваються до операцій з використанням електронних грошей, а саме[8]:

- моментальна швидкість розрахунків (від декількох секунд, до декількох хвилин);
- відсутність комісії за вчинення транзакцій;
- анонімність розрахунків;

-високий ступінь захищеності операція;
-незворотність платежів; відсутність необхідності конвертації в валюту країни виробництва розрахунків.

Таким чином, криптовалюту доцільно визначити як особливий різновид електронних грошей, функціонування яких засноване на децентралізованому механізмі емісії та обігу і являє собою складну систему інформаційно-технологічних процедур, побудованих на криптографічних методах захисту, що регламентують ідентифікацію власників та фіксацію факту їх зміни. При цьому поява і популярність криптовалюти обумовлені технологічно, інституційно і економічно. Тим часом, функціонування криптовалюти засновано лише на неформальних нормах і незважаючи на високу популярність, законодавчо проведення операцій з криптовалюта не закріплено, хоча у світі за біткойни вже купують квартири, ходять в кіно і снідають в кафе.

Література:

1. Баликова Н. Японія визнала біткойн платіжним засобом / Н. Баликова // Голос України. – 2017. – № 61. – С. 5.
2. В Іспанії біткойн можна буде купити в банкоматах // Економічна правда. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/news/2017/01/18/617995>.
3. Вартість біткойна вперше в історії перевищила вартість унції золота // Zik. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zik.ua/news/2017/03/03/vartist_bitkoina_vpershe_v_istorii_perevyshchyla_vartist_untsii_zolota_1054415.
4. Карлін М.І. Управління державними фінансами: [навч. посібн.] / М. І. Карлін, О. В. Борисюк. - Луцьк : ПП Іванюк, 2013. - 273 с.
5. Курс Bitcoin // Finance.ua. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://charts.finance.ua/ua/currency/bitcoin/-/1/btc>.
6. Як цифрова економіка змінить Україну .- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/columns/2018/01/16/633057>. Available at: JAAP JAN NIENHUIS: Product Development in two-sided markets <http://www.innipay.com/content/product-development-two-sided-markets>.
7. Gijs Burgers, Nick Smaling & Vincent Jansen. Customer Due Diligence compliance through SCT and OBeP payments / <http://www.innipay.com/content/payment-account-access-psd2-bug-fix-or-big-f>.
8. Zimmermann Hans-Dieter, The Financial Industry in the Digital Economy — Emerging Structures, World Markets Research Centre (ed.): Business Briefing: Global Banking & Financial Technology, 2000. — P. 60 — 66 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <file:///C:/Users/User/Downloads/10.1.1.23.1720-libre.pdf>.

Палюх К. В.

«Фінанси і кредит», 4 курс

*Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Науковий керівник – к.е.н, доцент кафедри фінансів, банківської справи та
страхування Борисюк О. В.*